

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

- א. בן קטין עשה שנים עשר דד לכיור אף הוא עשה מוכני לכיור שלא יהיו מימיו נפסלין בלינה.....2
- ב. בא לו אצל פרו ופר היה עומד בין האולם ולמזבח ראשו לדרום ופניו למערב והכהן עומד במזרח ופניו למערב.....3
- ג. איזהו צפון מקיר מזבח צפוני ועד כותל עזרה צפוני וכנגד כל המזבח כולו צפון ... מוסיף אף בין האולם ולמזבח רבי מוסיף אף מקום דריסת רגלי הכהנים ומקום דריסת רגלי ישראל אבל מן החליפות ולפנים הכל מודים שפסול.....4
- ד. קידש ידיו ורגליו לתרומת הדשן למחר אינו צריך לקדש שכבר קידש מתחילת עבודה.....5
- ה. ראוהו אחיו הכהנים שירד והן רצו ובאו מיהרו וקידשו ידיהם ורגליהם מן הכיור
6
- ו. קידש ידיו ורגליו ונטמאו מטבילין ואין צריך לקדש יצאו הרי הן בקדושתן.....7
- ז. שלא רחוק ידים ורגלים מקדש בכלי שרת בפנים קידש בכלי שרת בחוץ או בכלי חול בפנים או שטבל במי מערה ועבד עבודתו פסול.....7
- ח. יצא חוץ למחיצת חומת העזרה אם לשהות טעון טבילה אם לפי שעה טעון קידוש ידים ורגלים.....8
- ט. כל המיסך רגליו טעון טבילה וכל המטיל מים טעון קידוש ידים ורגלים.....9
- י. פרה ... אפי' בחוץ ואפי' בכלי חול ואפי' במקידה של חרס אמר רב פפא שאני פרה הואיל וכל מעשיה בחוץ לא פסלה בה יציאה אי הכי למה לי דמקדש כעין עבודה פנים.....9
- יא. טומאה מהו שתועיל לקידוש ידים ורגלים ... נטמא כל גופו כל גופו תיפוק לי כיון דבעי למעבד הערב שמש אסוחי מסח דעתיה כגון דאיטמי סמוך לשקיעת החמה.....10

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

דף כ.

א. בן קטין עשה שנים עשר דד לכיור אף הוא עשה מוכני לכיור שלא יהיו מימיו נפסלין בלינה

כבר התבאר במסכת יומא דף לז. שהכיור¹ היו לו שנים עשר דד כדי שיהיו כל הכהנים העוסקים בתמיד מקדשים ממנו כאחד, אף על פי שהיו י"ג כהנים, אותו שהיה שוחט לא היה צריך קידוש, שהשחיטה כשירה בזר ולא בעיא כהונה, הילכך לא בעיא קידוש².

ומוכני עשו לו שהכיור מכלי הקדש ומקדש, וכל דבר שיתקדש בכלי קדש אם לן נפסל³. י"א שהוא כלי סביב הכיור שיהיו בה המים תמיד, והיו שותתין מאותו מים לכיור⁴ ואותו כלי של חול הוא כדי שלא יהיו המים שבה נפסלין בלינה. ולעת ערב היו משקעין אותו בגלגל תחת הכיור בכדי שלא יהיו שותתין ממנו מים לכיור⁵, ויפסלו בלינה בכיור וכדי לשאוב את המים דרך נקב פנימי שבו⁶, ולמחר בבקר היו מעלין אותו ממעל לכיור כדי לקדש.

¹ רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ג הלכה יח

² פסקי רי"ד

³ ובהלכות ביאת המקדש פרק ה הלכה יד כתב מי כיור נפסלין בלינה כמו שביארנו, וכיצד היו עושין משקעים אותו במי מקוה או במעיין ולמחר מעלין אותו או ממלאין אותו בכל יום בבקר. והכונה כמו שמבואר כאן. אולם עיין במעשה רקח שהיינו יכולים לפרש דלעולם שרבינו מפרש מוכני הוא כלי שמכיל המים אלא דבביאת מקדש קאי אקודם עשיית מוכני (וממילא צריך לשקעו שלא יפסל בלינה) שהרי בן קטין הוא שעשאו שלא יטריחו להוריד הכיור לבזר או למקוה.

⁴ במ"מ כתב וכשהיו רוצים היו פותחין פי אותו כלי, אך לפי"ז יקשה אמאי היה צריך לשקע את הכיור או את המוכני הא אין מימיו נפסלים בלינה וכשרצו פתחו. אל ע"כ היה גם כדי לשאוב.

⁵ הר המוריה בביאור דברי הרמב"ם

⁶ שהיה כלי זה עגול כעין אופן והיה חלול לקבל המים והיו משקעין אותו בכל יום בבוקר כדי לשאוב מים דרך הנקב הפנימי שבו ומעלין אותו וסותמין הנקב ומעמידין נגד פי הכיור למעלה ובכל פעם שהיו רוצין לקדש היו פותחין את הנקב שבמוכני שיצוקו מים לכיור כפי הצורך. ובבוקר היו מסבבין אותו בעיגול (ונשמע קולו ביריחו כמבואר פ"ג דתמיד) כדי שיבא מקום החלול לתוך המים והנקב פתוח שיתמלא מקום החלול מים וסותמין הנקב ומגלגלין כדי שיהיה מקום החלול למעלה מהכיור. מרכבת המשנה. שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

וי"א⁷ שהמוכני אינו מקבל מים אלא הוא גלגל שהיו קושרים בו את הכיור בחבל ומשקעין אותו הוא ומימיו בבור העזרה בערב כדי שיהיו מימיו מחוברים ולא יפסלו בלינה.

ומצוה לשקעו כל הלילה ולא להעלותו, גזירה שמא לא יחזור וישקענו, ונמצא עמוד השחר פוסלו, אולם לצורך תרומת הדשן מעלהו כדי שיקדש מי שזכה לתרום וחזור ומשקעו⁸.

ג. בא לו אצל פרו ופר היה עומד בין האולם ולמזבח ראשו לדרום ופניו למערב והכהן עומד במזרח ופניו למערב

עוד התבאר שם דף לה: אחר שטבל ולבש בגדי לבן וקידש ידיו ורגליו בא מבית הפרווה אצל פרו⁹, ופרו היה עומד בין האולם ולמזבח וי"א¹⁰ שהיה עומד כנגד השטח שבבין האולם והמזבח לצד צפון אך לא בין האולם והמזבח ממש. ראשו לדרום ופניו למערב והכהן עומד במזרח ופניו למערב, וסומך שתי ידיו על ראש הפר ומתודה.

כמו שנאמר¹¹ בתורה בעבודת יום הכפורים (אחרי מות מן, יז) וְכָפַר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ וּבְעֵד כָּל קְהַל יִשְׂרָאֵל, ולהלן דף לו: מבואר שמפי השמועה למדו שזה וידוי דברים, נמצאת למד שהוא מתודה ביום זה שלשה וידוים, אחד על ידי עצמו תחילה, וידוי שני על ידי עצמו עם שאר הכהנים, ושניהם על פר החטאת אשר לו, והוידוי שלישי על ידי כל ישראל על שעיר המשתלח.

ומזכיר את השם בכל וידוי מהן שלש פעמים, וכך היה אומר בוידוי זה אנא השם חטאתי עויתי פשעתי לפניך אני וביתי, אנא השם כפר נא לחטאים ולעונות ולפשעים שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך אני וביתי ככתוב

⁷ השגות הראב"ד שם

⁸ תורת הקדשים שם ג

⁹ רמב"ם הלכות עבודת יום הכפורים פרק ד הלכה א

¹⁰ יבואר להלן דף לו שיי"א שנחלקו בזה הרמב"ם והסמ"ג. דלסמ"ג המזבח כולו בדרום וכיון שצריך שחיטה בצפון א"כ לא יכל לעמוד בין האולם והמזבח ממש אלא כנגדו. ולרמב"ם י"א שמקצת מזבח בצפון.

¹¹ רמב"ם שם פרק ב הלכה ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

בתורת משה עבדך לאמר (שם טז, ל) כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מפל חטאתיכם לפני יקוק תטהרו, ובכולם הוא מזכיר ככתבו שהוא השם המפורש.

כל הכהנים¹² והעם העומדים בעזרה כשהם שומעים את השם המפורש, יוצא מפי כהן גדול בקדושה ובטהרה, היו כורעים ומשתחיים ונופלים על פניהם ואומרים בשכמל"ו.

ג. איזהו צפון מקיר מזבח צפוני ועד כותל עזרה צפוני וכנגד כל המזבח כולו צפון... מוסיף אף בין האולם ולמזבח רבי מוסיף אף מקום דריסת רגלי הכהנים ומקום דריסת רגלי ישראל אבל מן החליפות ולפנים הכל מודים שפסול

עוד התבאר שם דף לו. י"א שהמזבח¹³ עמד כולו בדרום¹⁴, ומכותל צפוני של עזרה דרומה עד כותל המזבח שהוא רוחב ששים אמה ומחצה¹⁵, וכנגדו מכותל האולם במערב עד כותל מזרחי של עזרה שהוא אורך ע"ו אמות, כל המרובע הזה הוא הנקרא צפון והוא המקום ששוחטין בו קדשי קדשים. אך בין האולם והמזבח ממש אין שוחטים. שכבר אינו מהצפון. ולשיטה זו העמידו הפר והשעירים כנגד השטח שבין האולם והמזבח¹⁶, צפונית מזרחית לקיר המזבח, והעמידו מקצת גופו של הפר בין האולם והמזבח ממש גופו בין צפון לדרום וראשו מעוקם למערב, והעמידו השעירים ראשו למערב וזנבו למזרח כמו שבואר להלן. וי"א¹⁷ ששבע אמות מן המזבח היו בצפון, ושם העמידו הפר בין האולם והמזבח.

¹² רמב"ם שם הלכה ז

¹³ כס"מ עבודת יוה"כ ג ב בדעת הרמב"ם, ערוך השולחן העתיד הלכות בית המקדש סימן ב סעיף ו, בדעת הרמב"ם

¹⁴ ועיין מרכה"מ עבודת יוה"כ שם דצפון אינו נקרא אלא מכותל המזבח.

¹⁵ רמב"ם הלכות בית הבחירה פרק ה הלכה יב – טז

¹⁶ כסף משנה שם

¹⁷ תו"ש יומא ג ט בדעת הרמב"ם, וביאר לדעתו שריבוע הצפון היה עד קיר המזבח מצפון לדרום ובהלק שבין המזבח לאולם היה עוד שש או שבע אמות. וכן הוא בלח"מ עבודת יוה"כ ג, ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

ובתוך השטח הזה נכלל – ממערב למזרח – המשך השטח שבין האולם ולמזבח שתיים ועשרים, הרוחב שכנגד המזבח שתיים ושלושים, מקום דריסת רגלי הכהנים והוא הנקרא עזרת כהנים אחת עשרה אמה, מקום דריסת רגלי ישראל והוא הנקרא עזרת ישראל אחת עשרה אמה. יחד שבעים ושש אמה.

מצפון לדרום – מכותל צפוני עד בית המטבחים שמונה אמות, בית המטבחים י"ב אמות ומחצה, ושם תולין ומפשיטין את הקדשים בצדו. מקום השולחנות שמונה אמות ובו שולחנות של שיש שמניחין עליהן הנתחים ומדיחין את הבשר לבשלו, ושמנה שלחנות היו, ובצד מקום השלחנות מקום הטבעות כ"ד אמה, ושם שוחטין את הקדשים. ובין מקום הטבעות והמזבח שמונה אמות. יחד ששים וחצי אמה.

ד. קידש ידיו ורגליו לתרומת הדשן למחר אינו צריך לקדש שכבר קידש מתחילת עבודה

עוד התבאר שם דף כב. שכתוב בפ' תשא (שמות ל פסוק יח – כא) וְעִשִּׂיתָ פִּיזֹר וְגו'. וְרָחֲצוּ אֶהָרֶץ וּבְנֵי מִזְבְּחֵי יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם. בְּבֹאֵם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד יְרָחֲצוּ מַיִם וְלֹא יָמְתוּ אוֹ בְגָדֵיכֶם אֶל הַמִּזְבֵּחַ לְשֵׁרֵת לְחֻקְטִיר אֲשֶׁה לָהּ. וְרָחֲצוּ יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם וְלֹא יָמְתוּ וְהִיָּתָה לָהֶם חֻק עוֹלָם לֹא יִלְוֶעוּ לְדֹרֹתָם. וּבֵן בְּסוֹף פְּקוּדֵי כְּתִיב (שם מ פסוק לא – לב) וְרָחֲצוּ מִיָּדָי וְרַגְלֵי מִיָּדָי וְרַגְלֵי אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם. בְּבֹאֵם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וּבְקָרְבָנְכֶם אֶל הַמִּזְבֵּחַ יְרָחֲצוּ בְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה. מִכֵּן מִצְוֹת עֲשֵׂה לְקֹדֶשׁ כֹּהֵן הַעֹבֵד יָדָיו וְרַגְלָיו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

ואח"כ יעבוד¹⁸. וכהן שעבד ולא קידש ידיו ורגליו שחרית חייב מיתה בידי שמים, שנאמר וְלֹא יָמָתוּ, ועבודתו פסולה בין כה"ג בין כהן הדיוט.¹⁹

קידש ידיו היום צריך לחזור ולקדש למחר אף על פי שלא ישן כל הלילה שהידים נפסלות בלינה. קידש בלילה והקטיר החלבים כל הלילה צריך לחזור ולקדש ביום לעבודת היום. קידש ידיו ורגליו לתרומת הדשן אף על פי שהוא מקדש קודם שתעלה השמש אינו צריך לחזור ולקדש אחר שהאיר היום, שהרי בתחלת עבודה קידש ידיו ורגליו²⁰.

ה. ראוהו אחיו הכהנים שירד והן רצו ובאו מיהרו וקידשו ידיהם ורגליהם מן הכיור

אחר שירד זה²¹ שתרם, רצים אחיו הכהנים ומקדשין ידיהם ורגליהם במהרה.

דף כ:

¹⁸ והנה יש להסתפק, דהנה בגישה למזבח מפורש דדווקא לשרת אבל בלא שירות אינו חייב בקידוש ידים ורגלים, וכך אמרו בזבחים (יט, ב). אבל על אהל מועד דהיינו להיכל, אולי חייב בקידוש אפילו אביאה ריקנית, וכדתנן בריש כלים: ההיכל מקודש ממנו שאין נכנס לשם שלא רחוי' ידים ורגלים, וזה שאמרו בזבחים לשרת כתיב, זהו למזבח העומד בעזרה, או דילמא דמן התורה גם להיכל א"צ קידוש, והך דכלים הוא ממעלות דרבנן שהרי חייב התם הרבה מעלות דרבנן. ויש בזה פלוגתא דרבנותא, דרש"י בחומש כתב: בכואם אל אהל מועד – להקטיר קטרת או להזות דם פר כהן משיח, ע"ש. הרי דס"ל דגם בהיכל אינו חייב אביאה ריקנית, וכ"כ הרמב"ם בס' המצות בעשין (כד) וז"ל: שצוה הכהנים לרחוי' ידיהם ורגליהם כל זמן שיצטרכו להכנס בהיכל ולעבוד עבודה וכו', עכ"ל. אבל התוס' בריש יומא (ה, ב ד"ה להביא) כתבו וז"ל: וכן בשלא רחוי' ידים מחייב באהל מועד אפילו אביאה ריקנית, והא דאמרינן בזבחים לשרת כתיב, י"ל היינו אמזבה וכו', עכ"ל. וכ"כ הר"ש בריש כלים שם וז"ל: והא דכתיב: או בגשתם אל המזבח לשרת, ה"מ בעזרה אבל בהיכל אפילו אביאה ריקנית נמי חייב, ע"ש. מיהו זהו לכל הדעות דמדרבנן צריך קידוש ידים ורגלים בכניסה להיכל אף בביאה ריקנית כדתנן בריש כלים, ערוך השולחן העתיד הלכות ביאת מקדש סימן מא סעיף א, – ו

¹⁹ ערוך השולחן העתיד שם סעיף א, כא – כג

²⁰ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ה הלכה ט. ועיין בערוה"ש העתיד שם שהתקשה שעלות השחר פוסל בלינה וע"כ שאינו אלא פסול דרבנן כרבא בדעת ר' יוחנן בזבחים כ. שאם לא כן מה לי שבתחלת עבודה קידש, אך הוכיח שמשמע שעיקר פסולו מן התורה עיי"ש מש"כ.

²¹ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ב הלכה יג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ו. קידש ידיו ורגליו ונטמאו מטבילין ואין צריך לקדש יצאו הרי הן בקדושתן

נטמאו ידיו²² בטומאה מדבי סופרים מטבילין והן טהורות, ואינו צריך לחזור ולקדש. הוציא ידיו²³ חוץ לחומת העזרה אינו צריך לחזור ולקדש.

ז. שלא רחוק ידים ורגלים מקדש בכלי שרת בפנים קידש בכלי שרת בחוץ או בכלי חול בפנים או שטבל במי מערה ועבר עבודתו פסול

מצוה לקדש²⁴ ממי הכיור²⁵, ואם קידש מאחד מכלי השרת ה"ז כשר, אבל כלי החול אינם מקדשין.

קידש בכלי שרת בחוץ או בכלי חול בפנים ועבר עבודתו פסולה.

הטביל ידיו²⁶ ורגליו במי מקוה אפילו במעיין, ואפילו הטביל כל גופו²⁷, אין זה קידוש כלל עד שירחץ בכלי, ועבודתו פסולה²⁸.

וכבר התבאר במסכת יומא דף מג: שבכל יום²⁹ כהן גדול מקדש ידיו ורגליו מן הכיור כשאר הכהנים, וביום הכפורים מקדש מקיתון של זהב משום כבודו, והיו ממלאים את

²² רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ה הלכה ו

²³ רמב"ם שם הלכה ה

²⁴ רמב"ם שם הלכה י

²⁵ ועיין רמב"ן בפרשת תשא שכתב וז"ל והרחיצה היא המצוה אבל הכיור צוה בו להזמנה ולא מצוה כי ביה"כ כה"ג מקדש ידיו ורגליו מקיתון של זהב שהיו עושין לכבודו אבל למדנו מן הכיור כי צריכה כלי עכ"ל ועיין רש"י יומא ל"א ב' וקידש ידיו וכו' שפי' שקדש מן הכיור יעו"ש וכו"ה בירושלמי שם פ"ד ה"ה דקדוש הראשון היה בכיור א"כ מסולק ראיית הרמב"ן מהא דקיתון של זהב. הר המוריה שם

²⁶ רמב"ם שם הלכה יא

²⁷ זבח תודה יב. ד"ה או שטבל

²⁸ תורת הקדשים שם ש

²⁹ רמב"ם הלכות עבודת יום הכיפורים פרק ב הלכה ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

המים מן הכיור³⁰. י"א³¹ שקידוש הראשון שעשה לאחר שפשט בגדי החול היה מן הכיור.

והיו מניחין את הקיתון אצל בית הטבילה כדי להקל על הכהן גדול, שלא יצטרך לטרוח ולבא מבית הטבילה אל הכיור³².

ה. יצא חוץ למחיצת חומת העזרה אם לשהות טעון טבילה אם לפי שעה טעון קידוש ידים ורגלים

יצא חוץ³³ לחומת העזרה אם לשהות בחוץ³⁴ יצא, כשהוזר טעון טבילה³⁵, ואם לחזור מיד יצא, כשהוזר טעון קידוש ידים ורגלים בלבד³⁶. ואם לא טבל ולא קידש ועבד הואיל ולא הסיח דעתו ולא הסיך רגליו ולא הטיל מים עבודתו כשירה³⁷.

אך אם יודע שהסיח דעתו ולא קידש, עבודתו פסולה³⁸.

³⁰ זכור לאברהם

³¹ רש"י דף לא. בד"ה וקידש

³² בפר"ח במים חיים הביא זאת מברי הרדב"ז והקשה עלי שבירושמי איתא "מקומן מעכב" עכ"ל הירושלמי ופירש הוא ז"ל מקומן מעכב כלומר שיהיה בין האולם והמזבח וזהו דלא כהרדב"ז שכתב שהיה מקדש בבית הטבילה עכ"ד. ועיין זכור לאברהם שתי שכוונת הירושלמי שמרום המים מעכב כלומר שצריך להביא המים מן הכיור אך לעולם קידש בקיתו זהב שנתמלא מן הכיור.

³³ רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ה הלכה ה. כפי גירסת הכס"מ

³⁴ י"ע מירושלמי דכלאים פ"ט סוף הל"א דאיתא שם ברייתא כהן שיצא לדבר עם חבירו אם הפליגו טעון טבילה אם לשעה טעון קידוש ידים ורגלים, ורישא דהאי ברייתא הוא גם בתוספתא פ"א דיומא והרי דגם ביצא לדבר טעון קידוש ידים ורגלים וצ"ע. ציוני מהר"ג

³⁵ וביומא דף ל מבואר לגבי נטילת אם יצא ממקום סעודתו לדבר עם חבירו והפליג שעה או שעתיים³⁵, הסיח דעתו מסעודתו ולא נזהר לשמור ידיו והן עסקניות, ולכן נוטל שתי ידיו כיון שהסיח דעתו, בין לאכילה ובין לשתייה, ולכו"ע מברך על נטילת ידים. ולכאורה ה"ה לענין קידוש ידים ורגלים אך הרמב"ם סתם עיין זבח תודה יב:

³⁶ ואם יודע שלא הסיח דעתו אע"ג שלכאורה אינו צריך קידוש מ"מ לא פלוג וצריך. זבח תודה שם

³⁷ דהיא איבעיא ולא איפשיטא, וכמש"כ מרן הכס"מ. אולם מלכאורה כיון דפסק כרבי דלינה פסלה יציאה נמי פסלה ואולי דס"ל כיון דבידו לחזור לא מסח דעתיה יציאה עדיפא מלינה גם לרבי ומאי דאיתא בנמי את"ל לינה לא פסלה היינו לאפוקי מירושלמי יומא פ"ב ה"א דקאמר למסקנא דלראב"ש דלא פסלה לינה ודאי לא פסלה יציאה. זבח תודה יב. ד"ה את"ל לינה

³⁸ זבח תודה שם ולא מסח.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ט. כל המיסך רגליו טעון טבילה וכל המטיל מים טעון קידוש ידים ורגלים

כבר התבאר במסכת יומא דף כח. שכל המסיך את רגליו כלומר שיצא לנקבים גדולים טעון טבילה³⁹, וקידוש ידים ורגלים⁴⁰, וכל המטיל מים טעון קידוש ידים ורגלים⁴¹, ואם לא טבל ולא קידש ועבד⁴² עבודתו פסולה⁴³.

י. פרה ... אפי' בחוץ ואפי' בכלי חול ואפי' במקידה של חרס אמר רב פפא שאני פרה הואיל וכל מעשיה בחוץ לא פסלה בה יציאה אי הכי למה לי דמקדש כעין עבודה פנים

פרה אדומה⁴⁴ ששרפה שלא בקידוש ידים ורגלים פסולה מפני שמעשיה כעין עבודה, והיכן מקדש ידיו ורגליו בכלי שרת בפנים ואם קידש בחוץ ומכלי חול אפילו במקידה של חרס⁴⁵ כשר הואיל וכל מעשיה בחוץ.

³⁹ רמב"ם שם, מלשון אילן המיסך על הארץ לפי שגופו מכסה רגליו. ערוך השולחן העתיד הלכות ביאת מקדש סימן מא סעיף יג.

⁴⁰ זבח תודה ד"ה כל המיסך וכתב שלפ"י אם לא קידש אינו פוסל כיון דהוא בכלל איבעיא בגמ', אך למש"כ בערוה"ש מובא להלן שקרוב הדבר שהסיה דעתו להכי כאן ודאי פוסל וצ"ע

⁴¹ ונראה לענ"ד דהנה הך דמסיך ומטיל מים פשיטא דאינו אלא תקנתא דרבנן דמן התורה אין לזה ענין כמובן, ולכן תני זה הכלל היה במקדש כלומר דכן הנהיגו חכמים במקדש. ערוך השולחן העתיד שם סעיף יד

⁴² מלשון המשנה והרמב"ם משמע להדיא דווקא הנכנס לעזרה לעבודה טעון טבילה, אבל שלא לעבודה א"צ טבילה. אבל רש"י ותוס' והרע"ב פירשו דלאו דווקא לעבודה אלא אפילו בלא עבודה צריך טבילה, וכן מפורש בירושלמי שם שאומר: לא סוף דבר לעבודה אלא אפילו שלא לעבודה ע"ש. אבל בתוס' ישנים פ"י ר"י דקצת עבודה צריך כמו סמיכה ותנופה והכנסת ידיו לבהונות, והירושלמי כוונתו דא"צ עבודה גמורה ע"ש.

⁴³ כ"מ מדברי הרמב"ם שם. ואף על גב דהסיך רגליו והטלת מים אינם אלא דרבנן כמ"ש, מ"מ עבודתו פסולה מפני שקרוב הדבר שבעסקו בכאלו הסיה דעתו והיסח הדעת פוסל מן התורה כמו בקדשים עצמם שהיסח הדעת פוסל בהם אי משום פסול טומאה אי משום פסול הגוף כדאיתא בפסחים. ערוך השולחן העתיד שם סעיף יז

⁴⁴ רמב"ם הלכות פרה אדומה פרק ד הלכה טו

⁴⁵ קידוש בעינן כלי וכלי חרס נקרא כלי בפסוק משא"כ כלי אבנים דאינו נקרא כלי לענין טומאה. מעשה רקח שם מהרב חיים אבועלפיה ז"ל

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

**יא. טומאה מהו שתועיל לקידוש ידים ורגלים ... נטמא כל
גופו כל גופו תיפוק לי כיון דבעי למעבד הערב שמש
אסוחי מסח דעתיה כגון דאיטמי סמוך לשקיעת החמה**

נטמא גופו⁴⁶ באכילת אוכלין טמאין, או שתיית משקין טמאין⁴⁷, וטבל אף
ע"פ שאינו צריך הערב שמש, שהרי אינו אלא טומאה מדברי סופרים, וכן
אם נטמא בטומאה דאורייתא סמוך לשקיעת החמה⁴⁸, חוזר ומקדש אחר
טבילה, שכל טובל מקדש ידיו ורגליו ואח"כ עובר, ואם לא קידש הואיל ולא
הסית דעתו לא חילל.

אך אם נטמא כל גופו שלא בסמיכות לשקיעת החמה צריך לחזור ולקדש
כיון שמסית דעת ואינו נזהר מלטנפם⁴⁹.

⁴⁶ רמב"ם שם הלכה ו

⁴⁷ בגמ' איתא כיון דבעי למעבד הערב שמש אסוחי מסח דעתיה כגון דאיטמי סמוך לשקיעת החמה ומשום
דהאי מילתא לא שכיחא נקט רבינו במקום נטמא סמוך לשקיעת החמה אכל אוכלים טמאים וכו' שאינו צריך
הערב שמש ובעיין לא איפשיטא ומספיקא לא פסלינן עבודה בדיעבד. כס"מ שם.

⁴⁸ הר המוריה שם.

⁴⁹ תורת הקדשים שם ר

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

